СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

ЧАСТЬ I. Established 1893. TWO SECTIONS — SECTION I.

Рік LIV. Ч. 112. Ню Йорк і Джерзі Сіті, субота, 8. червня 1946. No. 112. New York and Jersey City, Saturday, June 8, 1946. Vol. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ в Злучених Державах Америки. ПЯТЬ ЦЕНТІВ за границею Злучених Держав Америки. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237—4-0807 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS in the United States of America. FIVE CENTS elsewhere.

АМЕРИКАНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ПРИЛУЧУЄТЬСЯ ДО СТРАЙКУ МОРЯКІВ

Морські юнії, приналежні до Американської Федерації Праці, відбули в четвер 6. червня зібрання в цілому краю і на них вирішили прилучитися до страйку моряків, заповідженого на 15. червня. Цей страйк мають викликати юнії, приналежні до Конгресу Промислових Організацій — СІО. Одначе члени А. Ф. Праці заявили, що візьмуть участь у страйку лише тоді, коли уряд Злучених Держав перебере на себе рух на кораблях при допомозі резервових моряцьких сил із воєнної фльоти.

Комітет Морських Юній помістив в великих щоденниках в цілому краю платні оголошення на цілу сторінку, а в них оприлюднив причини загрози страйку. В оголошеннях говориться про те, що переговори між власниками кораблів і юніями велися сім місяців і що юнії не бажають собі страйку, а хапаються його як останньої дошки ратунку тому, що власники не хочуть уступити в нічому з того, чого юнії домагаються. А головні домагання такі: зменшення часу праці на 40 годин тижнево з надплатою поза цей час, коли працюють на кораблях; признання, що підвишка буде обовязувати від 1. жовтня 1945 р.; підвишка плати відповідна до загальних засад — коло 30% — принятих в інших ділянках праці. Комітет Морських Юній твердить, що підприємці можуть заплатити вищу платню, бо вони заробили великі гроші вчасі війни.

У міжчасі переговори в справі наладнання спору ведуться дальше. Секретар праці Луїс Швеленбак взяв участь в нарадах Міжнародного Бюра Праці (Ай. Л. О.) в Сієтл, у стейті Вашингтон, і там заявив, що страйк може ще бути відвернений. Інтересне, що в нарадах Міжнародного Бюра Праці поставлено домагання, щоб по цілому світі приняли однакову платню для моряків на кораблях.

ВІДЗНАЧЕННЯ МАЙОРА-УКРАЇНЦЯ.

„Ди Вунсакет Кол" повідомляє, що майор Степан Болюх був відзначений французьким урядом за „незвичайні заслуги", віддані Франції вчасі боротьби за визволення. Майора Болюха повідомив про це воєнний департамент. Майор Болюх був у війні летуном-пільотом. Тепер хоче залишитись надалі в армії.

ВИНСОН ІМЕНОВАНИЙ ПРЕЗИДЕНТОМ НАЙВИЩОГО СУДУ, СНАЙДЕР СЕКРЕТАРЕМ СКАРБУ.

Президент Труман остаточно вибрав наступника на місце помершого президента Найвищого Суду Злучених Держав, Гарлана Фиске Стона. Новоіменований президент Суду це дотеперішній секретар скарбу Фред М. Винсон. На місце Винсона іменований секретарем скарбу Джан В. Снайдер, який досі займав становище Директора Воєнної Мобілізації. Водночас президент іменував підсекретарем воєнної маринарки Джана Л. Соливана, який досі був асистентом для повітроплавства в цім секретаріяті. Нові іменування вимагають потвердження сенату. На прохання президента секретар маринарки Форестал остається дальше на своєму становищі.

НОВИЙ УРЯД У. Р. СОЮЗУ.

На XI. Конвенції Українського Робітничого Союзу, що відбулася в Бофало, вибрано такий уряд: А. Батюк, голова, заступники: д-р Н. Тацій і О. Галенюк; С. Корпан, фінансовий секретар, Т. Миник, рекордовий секретар, а контроля: Н. Грудзінський, Катерина Доманчук, Олекса Матейко. В Головну Раду ввійшли: І. Кісь, В. Довгань, Д. Лобай, Й. Харина, С. Ковалишин, В. Лепак, М. Завінський, І. Руцький.

„КЛЮБ ТИСЯЧНИКІВ".

Існує він тепер між американськими поляками. Складається з жертводавців по $1,000 на одноміліоновий фонд, призначений на акцію політичної оборони Польщі. Є ще „Клюб Молодих", до якого належать ті, що складають одноразово по $500.

ЗБІЛЬШАЮТЬ СВОЇ НАРОДНІ СВЯТА

Виконний Комітет Конгресу Американських Поляків, що радив недавно в Вашингтоні, ухвалив, що американські поляки будуть кожного року святкувати відтепер ще такі два нові народні свята: Пулаского і Падеревського. Свято Пулаского буде святковане в Вашингтоні кожного 11. листопаду, а Падеревського в червні, коли то будуть влаштовувати по цілій Америці зібрання, присвячені його памяти. Ухвалено дальше фінансове попертя Польському Науковому Інститутови в Америці, а на місяць травень зарядженo збірку в сумі одного міліона долярів, призначену на політичну акцію оборони Польщі.

НАВЯЗАНО ДИПЛЬОМАТИЧНІ ВЗАЄМИНИ МІЖ СОВЄТСЬКИМ СОЮЗОМ І АРҐЕНТИНОЮ

Два дні після перебрання влади в Арґентині новим президентом, Хуан Домінґо Пероном, з Каса Росада в Буенос Айрес, тобто арґентинського Білого Дому — повідомлено про навязання дипльоматичних зносин між Арґентиною і Совєтським Союзом. Хоча Арґентина є одною з останніх країн, що це зробили, то факт навязання дипльоматичних відносин між цими країнами власне тепер, цілком не належить до нормальних. В Злучених Державах недавно опубліковані були документи, які виразно доказували симпатії Арґентини до т. зв. держав осі (гітлерівської Німеччини та Італії), а секретар стейту, Джеймс Ф. Бирнс, заявив, що Арґентина буде принята в оборонну систему західної гемісфери тільки тоді, як вона змінить в себе ніби-фашистський режим. Президент Перон, який був вибраний проти волі комуністів та який має великі симпатії у ген. Франка в Еспанії, віддав вирішення цеї справи Конґресови. Рівночасно з дипльоматичними переговорами між Арґентиною й Совєтським Союзом, велись теж розмови торговельні, що їх кінцевий вислід ще не відомий. До повідомлення про відновлення дипльоматичних взаємин додано тільки, що виміна амбасадорів наступить в найшвидшому часі. З урядового боку Злучених Держав не має ще коментарів щодо цеї події, а міркування преси зводяться до того, що совєтсько - арґентинський договір сьогодні нагадує договір приязни між большевицьким Совєтським Союзом і фашистською Німеччиною з року 1943 та що він може бути черговою грудкою землі на домовину співпраці між Совєтським Союзом та Західними Союзниками.

ЗАМУЧИЛИ ДВОХ КАНОНІКІВ ЛЬВІВСЬКОЇ КАПІТУЛИ.

Після вивезення митрополита Йосифа Сліпого зі Львова, зійшлися крилошани, які входили в склад львівської митрополичої капітули на Святоюрській Горі та вибрали адміністратором дієцезії о. Горчинського, пароха Волоської церкви у Львові. Коли про це довідалися большевики, заарештували о. Горчинського і по нім загинув слід. Крилошани не звертали на це уваги і знову зібралися на наради після ревізій, яким мусіли піддатися по усуненню о. Горчинського. Тепер вони вибрали адміністратором о. Ґалянта, але й цього арештували комуністи і так знущалися над ним у тюрмі, що він згинув. (Будучність Нації).

ЯК У СОВЄТАХ.

В Польщі уряд заборонив читати американські ґазети та книжки, як вони не є комуністичні. Заборонені є на лісті й їх не вільно спроваджувати, згл. до Польщі висилати.

У. Н. Р. Р. А. МОБІЛІЗУЄ КОТІВ ДЛ ПОЛЬЩ.

З Лондону повідомляють, що УНРРА потребує тисячі котів, бо хоче проголосити війну щурам і мишам, що зараз великими масами зробили інвазію на польські міста.

БОГОМОЛЕЦЬ ПЕРЕДБАЧУЄ ДОВЖИНУ ЖИТТЯ НА 150 ЛІТ.

Американські кореспонденти з Києва присилають вісти про наукові досліди відомого українського вченого, проф. Олександра Богомольця. В розмові з кореспондентом Н. Й. Таймсу, професор Богомолець заявив, що користуючись його медичними винаходами, життя людини можна продовжити до 150 літ. В кореспонденції цей великий український учений виходить, розуміється, як „совєтський", а про Україну взагалі не має ані згадки.

КОНТРАБАНДА НІМЕЦЬКИХ КАПІТАЛІВ.

З Шанґаю повідомляють, що з Китаю перевезено контрабандою до Арґентини міліони долярів, власність німців, насамперед воєнних злочинців, що їх судять зараз у Норемберґу та різноманітних націстичних аґентів і торговельних підприємств, що діяли в Китаю за час японської окупації. Найбільшу кількість цих капіталів перевезено дипльоматичною поштою „одного консулярного бюра" в Шанґаю.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc.. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

Замало у нас досвіду!

Мабуть нема в світі такого народу, де говорилиб більше про згоду ніж у нас. Згода будує, а незгада руйнує — у нас в кожного на устах. Всежтаки у світі ідеальна згода не існує і тому так тяжко з тою згодою, коли приходиться її здійснювати. Крім цього часто буває таке, що ті, що про згоду найбільше говорять, її в коріні вже основно підкопали, заки ще за неї заговорили. Або пропонуючи згоду висувають такі домагання, які є нездійснимі.

Та все те річи людські, яких годі цілком оминути. Є вони в родині, в товариських зносинах, в організації. Та особливо вражають вони на політичному полі, бо їх там звичайно найбільше та й відносяться до найважніших життєвих проблем. Там і стикаються найбільші пристрасті й амбіції одиниць і груп, а теж й інтереси. Тому саме для ведення складних громадських справ, чи вибору тих, що малиб ними керувати, треба великого досвіду. Як на великій світовій арені змагаються різні сили, так буває теж і на малому обійстю. Як часом найбільші міжнародні головачі не можуть тижнями дійти на нарадах до одного позитивного вирішення, то таке може трапитись і з малими головами. Бо, наприклад, представники найбільших потуг світа мусять витрачувати багато часу на те, щоби відкидаючи одного чи другого спосібного кандидата, вибрати вкінці голову чи секретаря. А як таке може діятись в організації Обєднаних Держав, то подібне у малих розмірах може трапитись навіть у такій організації якою є, наприклад, Конґрес Американських Українців. Певно, що воно не можна прирівнювати одного до другого, але так може статись, що тут і там може бути по суті щось таке, що є до себе дуже подібне. І як в одному так і другому випадку розумні люди можуть бути поставлені перед таку дилему, що їм треба рішитись, котре з двох лих вибирати, бо вибрати треба.

Люди з досвідом, що були поставлені перед таке рішення і його виконали, витягають потім з цього розумну науку. Вчаться, як іншим разом в подібних обставинах не треба поступати, а рівночасно роблять усе можливе, щоби з того „лиха", на яке рішились, вийшло щось доброго. Просто тому, що сама народня мудрість каже, що нема такого зла, з якого розумна людина не витягнулаб користи і яке їй чи суспільности не вийшлоб згодом на добре.

Ось ті слова скеровані до тих, що їм не до вподоби те чи друге, що звязане з вибором нового уряду Українського Конгресового Комітету, що щойно відбув свій конгрес у Вашингтоні. Маймо на увазі, що цей уряд це ніщо інше, а тільки важкий тягар, звалений на декілька осіб в дуже важкий і відповідальний час. Не одна з тих осіб ще подякувалаб загалови, щоб її звільнив з цього обовязку, який хтось мусить виконувати. Це ніякі почести і платні посади. Це справжній тягар, який треба тихо й сумлінно зносити в тому переконанню, що він є нічим в порівнанню з тим, що віддають для високих цілей та ідеалів многі інші люди. Особливо, коли це прирівнати до українських мучеників в Европі, яких долю ми повинні старатись облекшити.

Кожні наші наради, кожний наш зїзд, чи щось подібне, хай будуть для нас усіх доброю наукою і пізнанням тої правди, що керування громадськими ділами, чи навіть тільки сам вибір відповідних людей для цеї праці, це тяжке діло. Щоб його якслід виконати, треба доброї підготовки і великого досвіду та знання справи в тих, що мають рішати і вибирати.

ТРАҐЕДІЯ УКРАЇНЦІВ В МАНДЖУРІЇ.

Канадійський „Новий Шлях" помістив листа „Від українця в Китаю", у якому є вістка про те, що сталося з українськими діячами в Харбіні. Читаємо там таке: „Решта громадських діячів з м. Харбіна, що десятки років достойно несли національний прапор, українські організації, три-поверховий Український Народній Дім наслідок і свідок 38-річної праці українців в Манджурії, все це дісталося в страшні руки й кігті червоного сатрапа. Страшні й жахливі відомості надходять звідти... Так голова української національної кольонії Харбіна, інж. О. С. Вітовський розстріляний; заступник голови, д-р М. Я. Пертебенко, застрілений на вулиці біля Українського Дому, куди йшов; М. Заїка, один з активніших з молоді, розстріляний; І. П. Шевченко, голова Ради Старшин Українського Дому, розстріляний". Знов активніші громадяни арештовані й невідомо де находяться.

У тому письмі є ще такі рядки: „Дивуєшся, коли читаєш у вашій часописі про існування у вас там тих головотяпів, що ще мають якесь прагнення до цеї страшної влади..." шу чергу до всього українського громадянства. Кінчиться тим, що „ми лише одинокі — українці Америки і Канади — остались, щоб стати в їх оборні й не дати їм загинути".

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ЕМІҐРАЦІЙНИЙ СОЮЗ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА ВІДНОВЛЕНИЙ.

У Мюнхен, в Німеччині, появився „Вістник Цесуса" за січень-березень 1946 року, а в ньому поміщений протокол Українського Всестудентського Установчого Зїзду в днях 25, 26 і 27 грудня 1945 р. У протоколі згадано про нараду представників існуючих студентських організацій, що відбулася 4. вересня 1945 в Мюнхені. Тоді вибрано Тимчасовий Всестудентський Ініціятивний Комітет, (ТВІК) з 5 осіб, який мав скликати зїзд. На зїзд прибуло 28 делеґатів від 1356 студентів, зареєстрованих у 12-ти студентських товариствах в Німеччині, Австрії, Франції, Швайцарії, Італії та в Бельгії. Після привіту проф. Щербаківського від Українського Вільного Університету складено звіти із діяльности студентських громад. Звіти тривали ввесь день.

Перший день закінчився „Літературним вечором" у якому взяли участь шість авторів. Другий день присвячено формі студентської організації і виборови управи. Третій день присвячено справам матеріяльної допомоги студентству та працям комісій, при цьому принято оцінку вартостей, якою мусить бути **культ праці й обовязку**, спираючися на власні сили. На кінці зїзд приняв 24 точок резолюцій. У цілому звіті із зїзду нема поданого ні одного імени студента! Вістник ЦЕСУС-а наспів правильно поштою з Німеччини від голови ЦЕСУС-а в Німеччині.

ДЛЯ РІДНИХ НА СКИТАННІ.

„Комітет Українок Канади" видав відозву в справі „страшної загрози голодової смерти міліонів людей в Европі", яка „не оминає і наших Рідних на скитанні". У відозві кажеться між іншим таке: „Вправді багато з нас на рятунок наших рідних жертвувало вже і по кілька разів, однак мусимо це зрозуміти, що наші рідні не мають змоги на своє життя заробити, бо вони у чужих на скитанні". Відозва звернена до українського жіноцтва і його організацій, а в даль-

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ